

NyföretagarCentrums och SEB:s Företagskompass, nummer 3

Förenklingsarbetet verkar avstanna och många företagare vill sälja sina företag

I den tredje upplagan av NyföretagarCentrums och SEB:s Företagskompass, som mäter hur både företagare och politiker ser på det svenska företagsklimatet, ser vi att betydligt färre politiker än tidigare nu tror att det blir lättare att vara företagare i Sverige under det närmaste året. Även hos företagarna går siffran ner något. De som tror att det kommer att bli svårare att driva företag tror att det beror på ”skatter och avgifter” och ”fler och krångligare regler”. Mätningen visar även att så många som 40 procent av företagarna kan tänka sig att sälja sitt företag inom en överskådlig framtid, varav 13 procent svarar att detta kan ske redan inom tre år.

I Företagskompassen har vi för tredje gången ställt frågor till både företagare och politiker för att se åt vilket håll företagandet i Sverige är på väg. Anledningen är att samspelet mellan dessa båda grupper är avgörande för att vi ska se en tillväxt, både av nya företag och hos de befintliga företagen, i Sverige. I denna omgång har både riksdagspolitiker och kommunalråd deltagit.

En av de frågor som vi mäter vid varje omgång av Företagskompassen är om politikerna och företagarna tror att det blir lättare eller svårare att vara företagare i Sverige under det närmaste året. Precis som vid tidigare mätningar var andelen politiker som svarade att det kommer att bli lättare betydligt större än andelen företagare – 51 procent jämfört med 21 procent. Däremot har andelen politiker som tror att det blir lättare att driva företag det närmaste året sjunkit från 82 procent vid vår senaste mätning som genomfördes i augusti-september 2010.

- *Det är oroväckande att färre politiker nu tror att det kommer att bli lättare att driva företag det närmaste året jämfört med vår förra mätning, säger Ingela Hemming, SEB:s Företagarekonom. Det är alltid många faktorer som ryms inom begreppet företagsklimat, men jag hoppas att detta inte innebär att politikernas ambitioner gällande regelförenklingar håller på att dämpas.*

Harry Goldman, VD på NyföretagarCentrum Sverige, är inne på samma linje.

- *Det finns all anledning att vara på sin vakt, säger han. Vi får inte slå oss till ro bara för att nyföretagandet har ökat under lång tid. Nu planar nyföretagarvägen ut och insatser måste genomföras för att fortsätta att stimulera nyföretagande och entreprenörskap. Det är vårt tydliga budskap till politikerna.*

Precis som vid tidigare mätningar är skillnaderna stora mellan företagare och politiker när det gäller hur starkt man skulle rekommendera företagande till en person i sin närhet. I denna omgång svarade 86 procent av politikerna att de starkt skulle rekommendera företagande till någon i sin närhet, medan samma siffra för företagarna endast hamnar på 51 procent.

Många företag till salu

Många av företagarna kan tänka sig att sälja sitt företag inom en överskådlig framtid. Hela 40 procent svarar att de kan tänka sig en försäljning av bolaget inom en tioårsperiod.

- *Svaren speglar tydligt den generationsväxling bland småföretagare som det har talats om under en längre period nu, säger Ingela Hemming. Jag tror att många av de som kan tänka sig en försäljning också kommer att försöka genomföra en sådan. Utmaningen ligger i att försöka hitta lämpliga köpare till dessa bolag så att de inte behöver läggas ner.*
- *Vi har en stor utmaning framför oss med många företag som snart kommer läggas ned samtidigt som vi egentligen behöver fler nya, menar Harry Goldman. Politikerna måste förstå att insatser krävs för att stimulera nya företagare att ta över befintliga företag. Här kan aktörer som NyföretagarCentrum spela en nyckelroll.*

RUT och ROT visar vägen

Både företagare och politiker fick även frågan om vilka branscher de upplever är heta att starta företag inom just nu. Inte helt förvånande hamnar ”serviceföretag, personliga och hushållsnära tjänster” i topp bland politikerna, där 57 procent upplever det som ett hett område. Även företagarna tror mest på tjänstebranschen, 38 procent svarade att den upplevdes som populär för tillfället.

- *RUT och ROT har uppenbarligen drivit på nyföretagandet, IT håller ställningarna och den stundtals heta debatten om privata alternativ inom välfärdssektorn avskräcker inte, säger Ingela Hemming.*
- *RUT och ROT har verkligen visat vägen, men för att lyfta nyföretagandet ytterligare krävs att vi tillåter att nya företag och lösningar kommer fram inom vård och omsorg. Här spelar IT en viktig roll – tekniken som är i snabb förändring kommer att skapa helt nya plattformar för framtidens företag, säger Harry Goldman.*

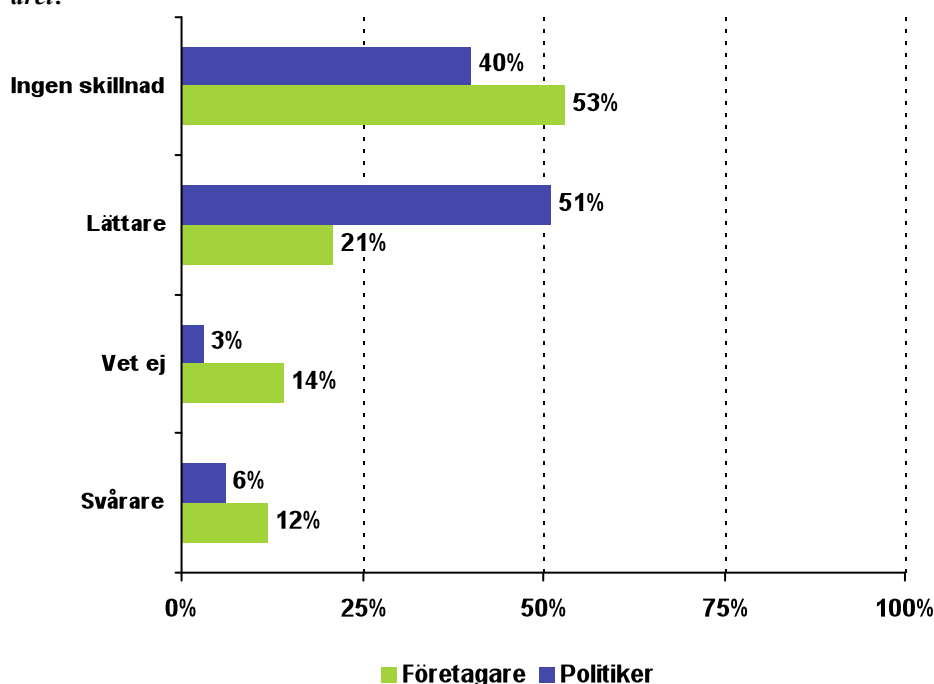
Har förenklingsarbetet avstannat?

En av de frågor som vi ställer vid varje omgång av Företagskompassen är om politikerna och företagarna tror att det blir lättare eller svårare att vara företagare i Sverige under det närmaste året. Precis som vid tidigare mätningar var andelen politiker som svarade att det kommer att bli lättare betydligt större än andelen företagare – 51 procent jämfört med 21 procent. Att politikerna i större utsträckning tror att det blir lättare kan ha sin förklaring i att de är mer insatta i det regelförenklingsarbete som pågår. En annan förklaring till den stora diskrepansen kan vara att politikerna inte är så insatta i den vardag som företagarna möter, och därför har svårt att bilda sig en uppfattning om hur förändringar kommer att påverka företagsklimatet.

Anmärkningsvärt är att andelen politiker som tror att det ska bli lättare att driva företag det närmaste året är betydligt lägre i denna mätning. I den förra undersökningen svarade 82 procent av politikerna att de trodde det skulle bli lättare, jämfört med de 51 procent som nu uppger att de tror att så blir fallet. Dock är det värt att notera att det finns skillnader beroende på vilket partiblock som politikerna representerar. Bakom totalsiffran på 51 procent som tror att det blir lättare så är det hela 76 procent av Alliansens representanter som tror att så blir fallet, mot endast 18 procent av Oppositionens (representanter för s, v och mp) representanter. Likaså är det 12 procent bland Oppositionens representanter som tror att det blir svårare att vara företagare, jämfört med endast 1 procent bland Alliansens representanter.

Bland politikernas svar kan man även urskilja vissa skillnader beroende på var i landet de bor. I västra Sverige är politikerna mest positiva – 58 procent svarar att de tror att det blir lättare att vara företagare. Även politiker från södra Sverige tror på en ljus framtid, medan de från östra respektive norra Sverige är mer skeptiska.

Graf 1: Tror du att det blir lättare eller svårare att vara företagare i Sverige under det närmaste året?

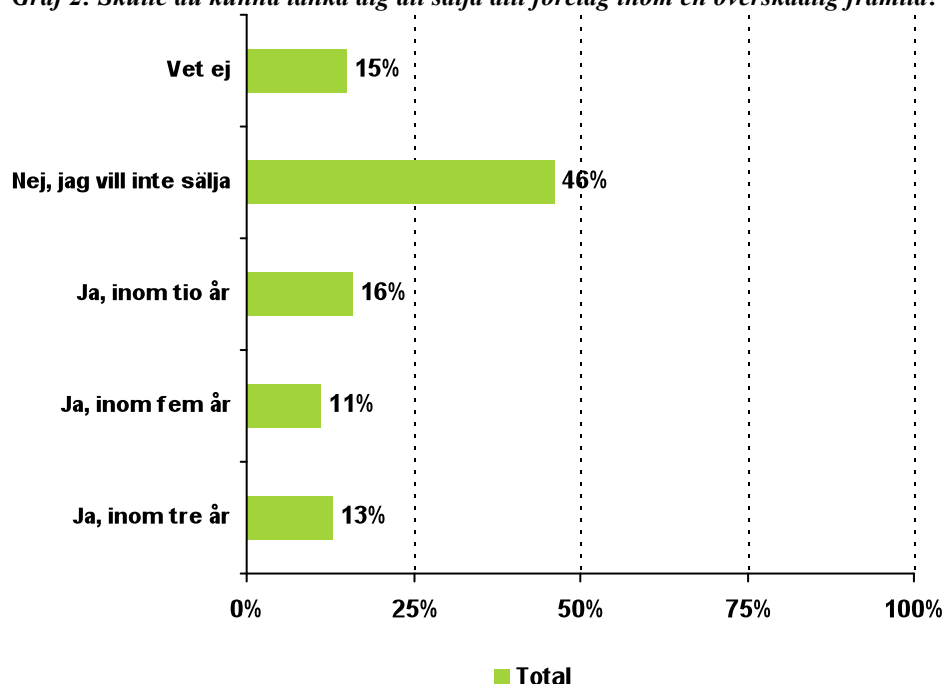

Företagare och politiker fick också svara på frågan varför de trodde att det skulle bli lättare respektive svårare att driva företag i Sverige det närmaste året. Politikerna tror att det blir lättare tack vare en ”gynnsammare konjunktur” och ”regelförenklingar”, medan företagarna i första hand tror att det blir lättare att vara företagare eftersom de upplever att det är ”mer fokus på småföretagare”. De företagare som svarar att de tror att det blir svårare att driva företag under det närmaste året anger främst ”skatter och avgifter” samt ”fler och krångligare regler” som orsaker.

Många företagare kan tänka sig att sälja företaget

Många av företagarna kan tänka sig att sälja sitt företag inom en överskådlig framtid. Hela 40 procent svarar att de kan tänka sig en försäljning av bolaget inom en tioårsperiod. Bland dessa är det ganska jämt fördelat över när inom denna tioårsperiod som de kan tänka sig en försäljning, 13 procent anger att de kan tänka sig en försäljning redan inom tre år, 11 procent kan tänka sig att sälja inom fem år och 16 procent inom tio år. Nästan hälften av deltagarna, 46 procent, tänker sig dock ingen försäljning inom en överskådlig framtid, samtidigt som 15 procent inte vet hur de vill göra.

Graf 2: Skulle du kunna tänka dig att sälja ditt företag inom en överskådlig framtid?

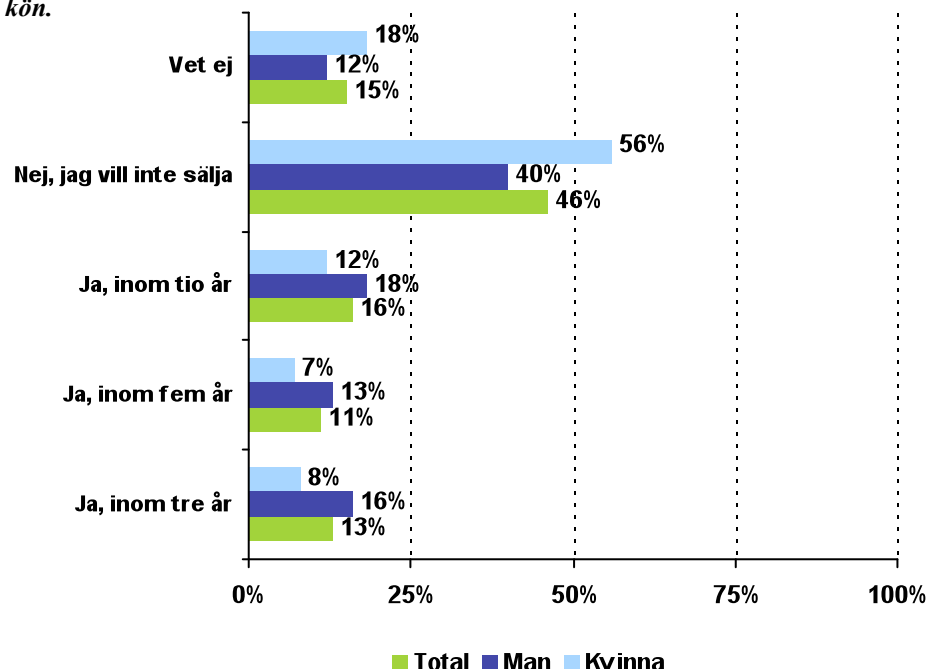

Några grupper står ut som mer villiga att sälja än andra företagare. Inte helt överraskande är andelen tänkbara säljare mycket större bland företag som har funnits under längre tid än tre år, än bland de som har funnits kortare tid än tre år. Bland de som har drivit sin verksamhet i mer än tre år kan över hälften, 52 procent, tänka sig en försäljning inom tio år. Bland de mer nystartade, som inte funnits i mer än tre år, svarade bara 25 procent att de kan tänka sig en försäljning av företaget.

Inte heller är det förvånande att äldre företagare i större utsträckning vill sälja sina företag inom en överskådlig framtid. Bland de företagare som uppnått pensionsålder är 24 procent beredda att sälja verksamheten redan inom tre år. Samtidigt svarar 65 procent av företagarna upp till 25 år att de inte vill sälja.

En tydlig tendens är också att kvinnor är mer osäkra gällande en framtida försäljning. Bara 27 procent av kvinnorna i undersökningen svarar att de kan tänka sig att sälja inom en överskådlig framtid, samtidigt som hela 47 procent bland männen svarar att en försäljning är tänkbar inom tio år.

Graf 3: Skulle du kunna tänka dig att sälja ditt företag inom en överskådlig framtid? Uppdelat på kön.

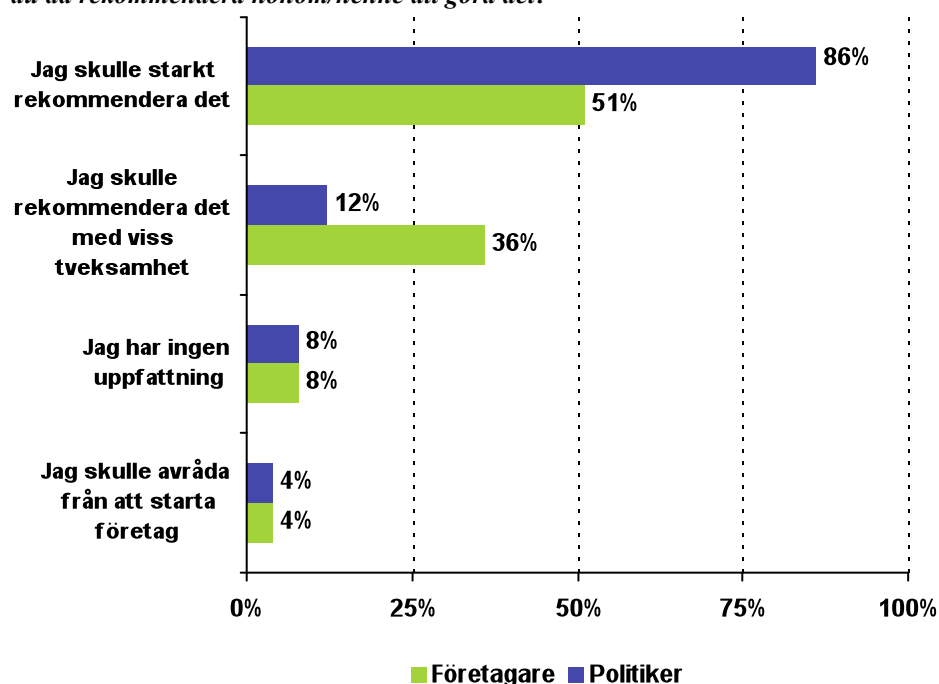

Fler politiker rekommenderar fortfarande företagsstart

Precis som vid tidigare mätningar är skillnaderna stora mellan företagare och politiker när det gäller hur starkt man skulle rekommendera företagande till en person i sin närhet. I denna omgång svarade 86 procent av politikerna att de starkt skulle rekommendera företagande till någon i sin närhet, medan samma siffra för företagarna endast hamnar på 51 procent. Siffrorna skiljer sig inte mycket från förra mätningen – politikerna ligger kvar på exakt samma nivå som tidigare och bland företagarna har det skett en liten ökning bland de som skulle ge en stark rekommendation, upp från 48 procent.

Även i denna fråga är politiker boende i västra Sverige mest positiva – 96 procent rekommenderar starkt företagsstart. Även de från norra Sverige är positiva med en motsvarande siffra på 93 procent. Politiker från södra respektive östra Sverige är däremot mer försiktiga, 79 procent av dessa skulle starkt rekommendera en företagsstart.

Graf 4: Om en person i din närhet skulle överväga att starta företag inom det närmaste året, skulle du då rekommendera honom/henne att göra det?

Enighet kring heta branscher

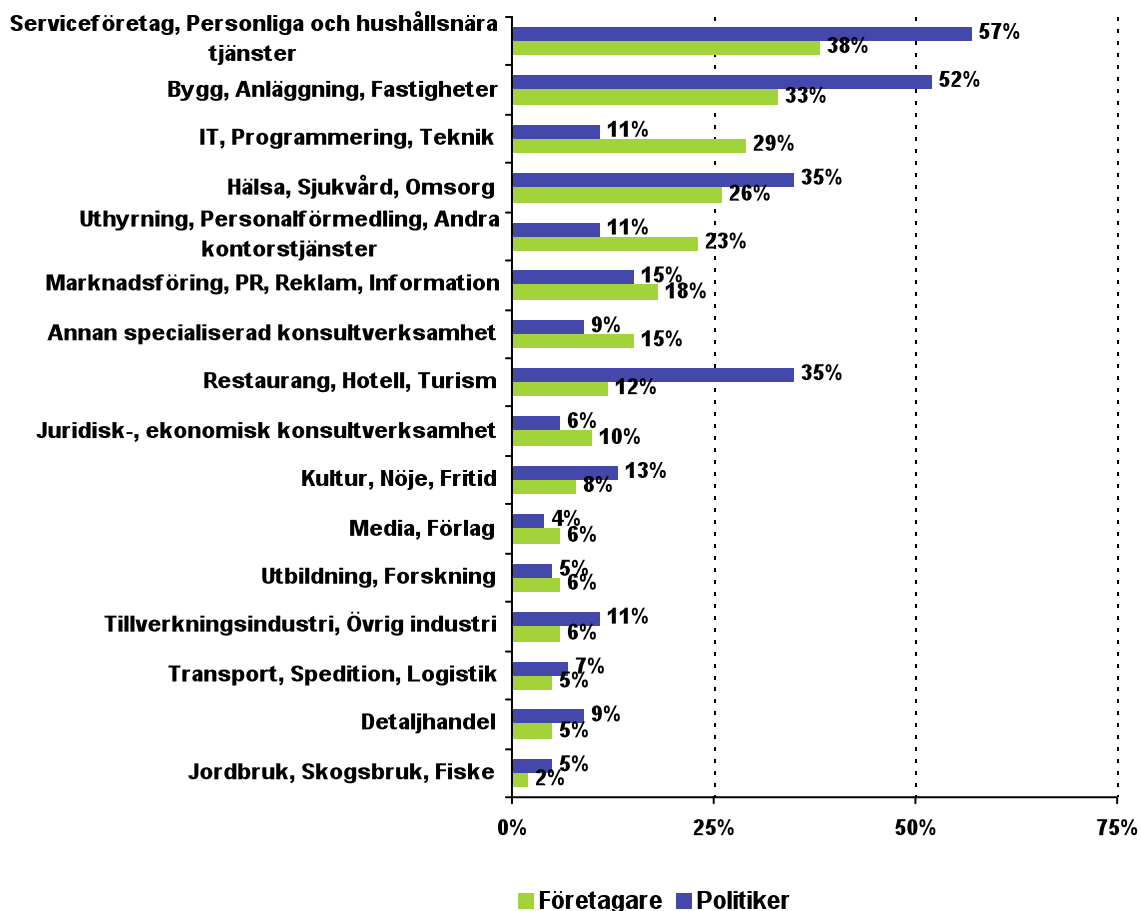
Både företagare och politiker fick frågan om vilka branscher de upplever är heta att starta företag inom just nu. Inte helt förvånande hamnar ”serviceföretag, personliga och hushållsnära tjänster” i topp bland politikerna, där 57 procent upplever det som ett hett område. Även företagarna tror mest på tjänstebanschen, 38 procent svarar att den upplevs som populär för tillfället.

De båda grupperna är även överens om vilken bransch som är näst hetast, nämligen ”bygg, anläggning och fastigheter” som 52 procent av politikerna och 33 procent av företagarna svarar. Däremot tror företagarna i mycket större utsträckning på ”IT, programmering och teknik”, 29 procent, än vad politikerna gör, 11 procent.

Överlag är företagarnas svar mer spridda bland de olika branscherna medan politikernas svar i större utsträckning följer de beslut och lättnader som har kommit från politiskt håll den senaste tiden.

Ser man till svaren från politikerna finns även här en tydlig skillnad mellan partiblocken. Alliansens politiker lyfter tydligt fram branscherna ”serviceföretag, personliga och hushållsnära tjänster” (69 procent), ”bygg, anläggning och fastigheter” (53 procent) samt ”hälsa, sjukvård, omsorg” (45 procent). Att de två förstnämnda är heta håller Oppositionens politiker med om, men endast 23 procent ser ”hälsa, sjukvård, omsorg” som en het bransch. Här lyfts istället ”restaurang, hotell, turism” (42 procent) fram som en av de allra hetaste branscherna.

Graf 5: Vilka branscher upplever du är heta att starta företag inom just nu?

Om Företagskompassen, upplaga nummer 3

Företagskompassen startades gemensamt av NyföretagarCentrum och SEB under senhösten 2009. Ambitionen med Företagskompassen är att lyfta fram nyckelfrågor och trender som har avgörande betydelse för hur nyföretagandet och entreprenörskapet i Sverige ser ut. Detta är den tredje upplagan av Företagskompassen.

Den webbaserade undersökningen är genomförd under april-maj 2011 och besvarades av 2 402 företagare och 194 politiker (51 riksdagsledamöter, 143 kommunalråd). Totalt i undersökningen representerades samtliga riksdagspartier.

Information om svarandegrupperna

Företagare, fakta

Antal anställda

0	48 procent
1-9	41 procent
10-49	9 procent
50-249	2 procent

Bolagsform

Aktiebolag	50 procent
Enskild firma	45 procent
HB/KB	5 procent
Annan	1 procent

Omsättning (milj. SEK)

0-1,9	71 procent
2-5,9	11 procent
6-10,9	4 procent
11-20,9	5 procent
21-100,9	6 procent
101-500,9	2 procent
501+	1 procent

Företagets levnadstid

Mindre än 3 år	48 procent
3 år eller mer	52 procent

Ålder

– 25 år	3 procent
26-35 år	15 procent
36-45 år	28 procent
46-55 år	27 procent
56-65 år	21 procent
66 år –	6 procent

Kön

Man	60 procent
Kvinna	40 procent

Född i eller utanför Sverige

Född i Sverige	89 procent
Född utanför Sverige	11 procent

Politiker, fakta

Partitillhörighet

Socialdemokraterna	39 procent
Moderaterna	33 procent
Centerpartiet	18 procent
Kristdemokraterna	4 procent
Folkpartiet	2 procent
Miljöpartiet	3 procent
Vänsterpartiet	1 procent
Sverigedemokraterna	1 procent

Kön

Man	66 procent
Kvinna	34 procent

Ålder

– 25 år	1 procent
26-35 år	5 procent
36-45 år	24 procent
46-55 år	32 procent
56-65 år	36 procent
66 år –	3 procent

Född i eller utanför Sverige

Född i Sverige	97 procent
Född utanför Sverige	3 procent

För mer information

Harry Goldman, VD NyföretagarCentrum Sverige, 070-661 04 54,
harry.goldman@nyforetagarcentrum.se

Ingela Hemming, SEB:s Företagarekonom, 070-763 82 97, ingela.hemming@seb.se

Om NyföretagarCentrum

NyföretagarCentrum är Sveriges ledande kraft för nyföretagande. Verksamheten finns i cirka 200 kommuner. 2010 gav NyföretagarCentrum 22 600 personer kostnadsfri, konfidentiell och objektiv rådgivning. Av dem har 10 600 startat företag. Efter tre år är åttio procent av företagen fortfarande aktiva; mindre än en procent har gått i konkurs. Detta gör verksamheten unikt framgångsrik. Verksamheten är i huvudsak näringslivsfinansierad. Bakom NyföretagarCentrum står Stiftelsen Svenska Jobs and Society. Läs mer på www.nyforetagarcentrum.se.

Om SEB

SEB är en ledande nordisk finansiell koncern. Som relationsbank erbjuder SEB i Sverige och de baltiska länderna rådgivning och ett brett utbud av andra finansiella tjänster. I Danmark, Finland, Norge och Tyskland har verksamheten en stark inriktning på företags- och investment banking utifrån ett fullservicekoncept mot företagskunder och institutioner. Verksamhetens internationella prägel återspeglas i att SEB finns representerad i ett 20-tal länder runt om i världen. Den 31 mars 2011 uppgick koncernens balansomslutning till 2 118 miljarder kronor och förvaltad kapital till 1 372 miljarder kronor. Koncernen har cirka 17 000 anställda. Läs mer om SEB på www.sebgroup.com.